17 Jaar, No. 67. 's HERTOGENBOSCH. Dingsdag 10 Junij 1845.

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad, f 12
Franco per post, » 14
(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

DIGEREVERUM QUID VETAT?
Horatius.

AANWERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents regel

Aan welke bronnen het *Journal de la Haye* de berigten put, waarmede het dagelijks zijne kolommen vult, zal wel geen geheim zijn voor diegenen, welke zich de moeite nog geven dat blad te lezen. De nommers van donderdag 5 en vrijdag 6 junij hebben hiervan weder de duidelijkste bewijzen geleverd. In het eerste vult het bijna drie kolommen met het verhaal eener ergerlijke gebeurtenis, welke den 28 april ll. te Charleroi, in België, heeft plaats gehad, bij gelegenheid der begrafenis van een protestant aldaar; ergernis welke gegeven is door eenen kaarsenverkooper, de stoelenzetster der kerk en ander volkje van denzelfden stempel. Wonder is het te zien, hoe romantisch deze gebeurtenis wordt voorgedragen, hoe door praal van woorden de nietswaardigheid der sujetten wordt vergoed. Tranen ontrollen het oog, wanneer men dit verhaal, door het *Journal de la Haye* medegedeeld, leest, en weinig scheelt het of men zou die twee goede brave predikanten, die met al het innemende van geduld en gelatenheid afgeschilderd worden, de kroon der martelie op den gloriërijken kruin drukken!! Intusschen bestaat de heele ontboezeming in het verschijnen der bekende van dit schandaal voor de correctionele regtbank.

In het tweede aangehaalde nommer verhaalt het *Journal de la Haye* aan zijne ligtgeloovige lezers dat de bisschop van Luik, Mgr. van Bommel, zich te Rome in de consistoriale magt heeft laten bevestigen, welke hij reeds op de deservitors uitoefende enz. en daarop volgt een mededoogend beklag dier arme deservitors. Het is der roeping niet van ons blad, de kwestie der amovibiliteit der deservitors te behandelen, wil het *Journal de la Haye* daar iets van weten, het leze hetgeen daaromtrent door onderscheidene Fransche bisschoppen, en nog laatstelijk door den aartsbisschop van Parijs is gezegd. Maar het *Journal de la Haye* zal toch wel weten, dat niemand zich te Rome in eenige magt of bevoegdheid *kan laten bevestigen*. Verbeeld u eens, een bisschop gaat naar Rome, staat daar in eens den heiligen vader aan en bevoelt den Paus, om hem, tot..., te bevestigen in eene magt, welke hij wil uitoefenen. *Allons donc!* Neen, *Jounal de la Haye*, de min-ste Catholijk en ook elk protestant, weet dat Rome uitspraak doet en beveelt, maar zich niet door bisschoppen laat bevelen. Dagbladen hebben immers de stukken uitgedeeld, welke ter dier zake gewisseld zijn, daarin is de gewone loop der zaak gevolgd. Wanneer een bisschop eenigen twijfel gevoelt of het tot de rust van zijn geweten noodig acht zich tot het Opperhoofd der kerk te wenden, doet hij dit met den meesten eerbied en legt aan de beslissing van Z. H. de onderwerpelijke zaak bloot. Deze wordt onderzocht en na het onderzoek beslist Rome en door die beslissing beveelt het, en elk regtzinnig Catholijk, te meer nog elk Catholijk priester, onderwerpt zich met kinderlijken eerbied aan die hooge beslissing.

Dit was de thaadzaken betreft; nu ons oordeel daarover.

Wij betreuren, zoo zeer als iemand, ergerlijke gebeurtenissen als die waarvan Charleroi het tooneel geweest is, wij verfoeijen ze. Maar nog meer betreuren en verfoeijen wij de verderfelijke bereidwilligheid, waarmede sommige dagbladen zulke gebeurtenissen, en men weet te zeer met welk doel, tot in derzelver kleinste bijzonderheden opnemen met de noodige aanhangsels, uitleggingen, en eene in het oog loopende partijdigheid. Wij betreuren en verfoeijen de baldadige en trouwelooze verminking van daadzaken en begrippen, zoo als het *Journal de la Haye* er eene gepleegd heeft, bij de vermelding van hetgeen den bisschop van Luik betreft; en dit doen wij vooral, wanneer dit alles gedaan wordt door een blad, dat als een, al is het ook half, officieel orgaan der regering doorgaat. Wij hebben het reeds vroeger gezegd (zie ons nommer van 26 april ll.) en kunnen het niet genoeg herhalen; het gouvernement handelt even onstaatkundig als onregtvaardig, door toe te laten, dat een blad, hetwelk onder deszelfs leiding en directie staat, hetwelk uit 's lands penningen bezoldigd wordt, eene duidelijke strekking hebbe om de helft der natie, die toch ook mede betaalt, voor het hoofd te stooten. Wij hebben er niets tegen dat het gouvernement een blad hebbe, dat aan deszelfs belangen en beginselen ondergeschikt is, zelfs niet dat het gouvernement zulk een blad door geldelijke bijdragen ondersteune, maar wij laken het, dat het gouvernement toelate, dat zoodanig blad de Catholijke godsdienst, door de heftigste verdachtmakingen jegens hare leeraars, voortdurend aanvalle, en wel dra zien wij in deszelfs kolommen eene vertaling van de brochure van Kemps te gemoet.

A propos van Kemps. Wij hebben zijne brochure bestaande uit vijf brieven: aan den heer Gouverneur dezer Provincie, aan den Burgemeester en den Pastoor van Hedikhuizen, aan onze redactie en aan de redactie der *Gath. Ned. Stemmen* gerigt, ontvangen. Wij waren begonnen te lezen, maar het walgde ons zoo eene opeenstapeling van zotheden, ongerijmdheden en laagheden ten einde toe te slikken.

De ex-veldwachter Kemps heeft ook aan onze redactie de eer aangedaan van eenen epistel. De ex-veldwachter Kemps moge zich, daar het grondbeginsel van zijn nieuw ontdekt protestantismus, in eens tot eene hoogte meenen te verheffen, dat hij zich gelijk stelt met een Gouverneur, eenen Burgemeester, eenen pastoor, de redactie van twee tijdschriften, wij voor ons erkennen in hem die verlevenheid niet. Wij zien in hem niets dan den ex-veldwachter Kemps, op zijne brutaliteit afgezet, den afvalligen Kemps; en daar wij geen lust hebben, om ons tot den ex-veldwachter Kemps te verlagen zal hij ons wel van een antwoord op zijnen epistel verschoond houden.

Intusschen schijnt Kemps tot het in het licht brengen zijner brieven vreemde hulp te hebben moeten inroepen: trouwens, wij kunnen in eenen veldwachter moeijelijk zooveel bekwaamheid (taalkundige wel te verstaan, de inhoud is zijner niet waardig) niet veronderstellen. Eene bekwame pen heeft zich dus met de taak belast, zich in den gal van Kemps te doopen, om neder te schrijven wat die gal bitters inhield. Dit betreuren wij. De schrijver der brieven moge in dit opzigt bekwaam zijn, maar door zijne kunde ten dienste te stellen van een zoo laaghartig gewrocht, heeft hij zijn eigen karakter een smet geworpen, die niet ligt uit te wisschen is. Of zouden wij ons wellicht vergissen en zou Kemps, ofschoon veldwachter, niettemin bekwaamheid genoeg bezitten, om zoo te schrijven: dat ware jeta anders. Van gevig is zijn schrijven eigenlijk aanwinst voor het protestantismus en zeker wij ongeschikt welzal het groot talent, tot nog onder het nederige stof van den

veldwachters-rok verborgen en door den ultramontaanschen domper verstikt, in vollen luister zien prijken!

[illegible]

Met waar genoegen hebben wij op het zelfde terrein dat wij betraden in onze beschouwingen omtrent het groote vraagstuk der grondwets-herziening, ontmoet de redactie der *Cath. Ned. Stemmen*. In derzelver nommer van 7 junij ll. vinden wij een artikel over dit onderwerp hetwelk geheel met onzen geest overeenstemt. De *Cath. Ned. Stemmen* zien in de redevoering van den minister van justitie, bij de beraadslagingen over de grondwets-herziening geene neiging, aan de zijde der regering om tot eene herziening over te gaan. De *Cath. Ned. Stemmen* keuren ten sterkste het voorstel af, in zekere brochure gedaan, om in adressen aan den Koning het wegzenden der tegenwoordige ministers te verzoeken. De *Cath. Ned. Stemmen* uiten insgelijks den wensch dat de regering uit eigen beweging eenige noodzakelijke veranderingen en wijzigingen in de grondwet voorstelde. Ook wij laakten het bedoelde voorstel ten sterkste in ons nommer van den 22 april ll. en in de verschillende artikels, waarin wij dit onderwerp behandeld hebben, straalde altijd door onze overtuiging, dat onze grondwet noodzakelijke herzieningen en verbeteringen behoefde, zoowel als onze opinie dat het wenschelijkere ware, dat een voorstel daartoe van de regering uitging, en ons verlangen, dat zij zulk een voorstel doen mogt; ofschoon wijstreds de overtuiging behouden in ons nommer van 3 junij ll. geuit, dat het lang zal duren eer de regering er toe zal overgaan; terwijl wij tevens duidelijk onzen wensch hebben te kennen gegeven, dat de natie steeds kalm en rustig blijve, geen gehoor gave aan eventuëele door pamfletten verspreide opruijingen en ons bereid getoond hebben hiertoe met al onze kracht mede te werken.

VERKEERDE STAAT.

ROME, 22 mei. De zending van den heer Rossi, buitengewoon gezant van Frankrijk, zal zooveel eenige invloed uitoefenen; tot heden heeft die staatsman nog geen duim grond gewonnen. Het decreet van de congregatie van den Index had hem eerst een weinig van zijn stuk gebragt; maar hij was weder spoedig op de been, en ondanks de zooveel beteekenende beslissing van den H. Stoel, heeft hij vermoedelijk reeds de verdediging van de Universiteit op zich genomen. Doch dit bemoeien van den gezant van Rome, de eenwijsmeerende leerstellingen der Universiteit voor goeden onherroepelijk gevestigd was. Wat deed hij? Eensklaps veranderde hij van taktiek en heeft zijne stem met die van allen vereenigd. Niet alleen verdedigt hij de Universiteit, maar beschuldigt haar, hij zelf, de Roomsche, van alle kwaad, welke dat lichaam doorknagen en waarvan er velen tot heden hier onbekend waren, in een woord hij gaat zoo ver, van over vrijheid van onderwijs te spreken, en in die vrijheid een groot aandeel aan de Kerk te beloven, maar onder voorwaarden. Deze voorwaarden zijn wel verklaard, de handhaving van alle de rechten van de geestelijke overheden, de ondersteuning van den Paus in de uitvoerlegging van de decreten van den Index, en vooral het [illegible] van de Jezuiten. Geen Jezuiten! Deze hebben al het kwaad gedaan.

De rust van Europa, zegt de heer Rossi, hangt van drie mannen af: den Paus, Lodewijk Philips en den prins von Metternich. Wie, uit de weinige tenen de gewenteling zagen, welke de wereld konden bevoeren, indien die drie mannen zwichten zullen, moet de Kerk, tegenover zulke gewigtige gebeurtenissen en voorzieningen niet alles aanwenden om datgene te vermijden, wat de vooroordeelen voeden kan? Moet zij niet aan de wereld het bewijs geven dat hare zaak afgescheiden is van die der Jesuiten? Moet zij niet een doorslaand bewijs aan Frankrijk en aan Europa geven van eenen geest van toenadering en hooge wijsheid, een geest die de juiste afscheiding aantoont van het catholicismus met de *impopulaire* afgetrokkene oorzaken die hetzelve in gevaar brengen. Zoodaar in het kort, den grond der redeneringen en beweeggronden door den behendigen onderhandelaar vooruit gezet. Deze denkbeelden zijn echter nog slechts ontwikkeld kunnen worden in eenige *colonnen*, bij twee of drie kardinalen. De Paus verblijdt met de uiterste zorgvuldigheid, om in persoonlijke onderhandeling met den heer Rossi te komen, en verwijst hem onophoudelijk naar den Kardinaal Secretaris van Staat; deze schuift de zaak op de lange baan, vraagt officiële notis en geene mondelingsche gesprekken, zoodat de fransche staatsman zoowel het Vaticaan als het Quirinaal van alle zijden geblokkeerd vindt. Hij geeft zich evenwel veel moeite, hij heeft uit de koninklijke bibliotheek kostbare werken, ontboden, om bij gelegenheid weg te schenken, en reeds des morgens ten zes ure kan men hem bij den eenen of anderen kardinaal vinden. Onlangs heeft hij de volle uren doorgebragt bij een nieuw lid van het College. Ten gevolge van dat bezoek is hij bij den Paus tot een gehoor toegelaten, na in de hoop waarschijnlijk dat men hem den rug gebaand had, is hij begonnen over zaken te spreken. Dadelijk maakte de H. Vader de opmerking dat er een Secretaris van Staat was, en dat hij beter dan iemand begrijpen moest dat hij zich tot dien persoon te vervoegen had. Men verzekert dat de heer Rossi eenige dagen van moedeloosheid heeft, en het schijnt dat hij in die oogenblikken dacht het hem meer dan eens gebeurd is, hun onze zegen: Indien Rome niet met ons handelen wil, zullen wij zonder Rome handelen. Het schijnt dat die halve bedreigingen, even als al het overige, zonder uitwerking gebleven zijn.

In het kort, de Catholijken van Frankrijk kunnen overtuigd zijn, dat Rome hen niet zal afvallen in den moeilijken toestand, welken zij tot heden zoo dapper, met zooveel oprechtheid en ongeveinsden grond, hebben volgehouden. Rome zal standvastig zijn; het kent te wel de menschen die concessien vragen en hetgeen zij doen willen. Er is een groot onderscheid tusschen de tijden toen Clemens XIV regeerde en die, onder welke Gregorius XVI regeert. De bisschoppen van Frankrijk geven sedert drie jaren een schoon voorbeeld aan de wereld, hun strijd en hunne volharding hebben den moed van velen opgewekt, en veel [illegible] hankelijkheid der Kerk, zelfs in vreemde landen. Altijd vereenigd, altijd standvastig, maar ook altijd kalm zoo als zij tot heden waren, *theologisch digt Geschaard*, zoo als de oordeelkundige Timon zegt, *rondom den apostolisch Opperhoofd*, zullen zij den vijand tot in zijne verschansingen doordringen, en wie weet of zij niet [illegible] doorbreken?

Alvorens te eindigen moet ik u vooruit melden dat gij u niet verwonderen moet, wanneer men binnen kort zal verspreiden dat de heer Rossi geld wint. Wat tot dit gerucht, hetwelk ongetwijfeld door het gouvernement [illegible] zal worden, aanleiding bood is een geval, hetwelk onlangs [illegible] van den Heer [illegible] opgesteld en gelezen moeten worden. Maar, gelooft mij, dit alles zal geen grond leveren tot eenige veronderstelling, dat de heer Rossi in het minst slaagt.

— 23 mei. Hedenvel de H. Maagd en processie in de H. Maria Meintesdag niet [illegible] bijgewoond, mogen wij tot de verblijdende mededeelen, dat Z. H. eene volmaakte gezondheid geniet.

Niet hetzelfde mogt gezegd worden van Z. Em. den kardinaal Cappaccini. De toestand van dezen waardigen prelaat is nu weder zeer zorgwekkend. Zich naar buiten begeven hebbende, heeft hij zich zoodanig verergerd gevoeld, dat hij voor de tweede maal gevraagd heeft de laatste HH. Sacramenten te ontvangen.

Men verwacht eerstdaags te Rome den kardinaal Grizzi, legaat van Forli, die terug geroepen zou zijn, om aldaar met gewigtige bedieningen belast te worden.

TURKIJE.

De tijdingen uit Beijruth van den 10 mei ll. zijn allerbedroevendst.

Sedert acht dagen doet men niet anders dan de christenen vermoorden en de dorpen in brand steken. De ongelukkige christenen worden geheel aan hun lot overgelaten; de Drusen daarentegen worden door de troepen van den Grooten Heer ondersteund. De eerste aanval dezer laatsten heeft dezer dagen plaats gehad te Safet, Baalbek en in het Meten dat geheel door het vuur vernield is. De christenen zijn verpligt geweest hulp in te roepen; de Zacchotti's hebben alleen aan hun geroep gehoor gegeven, alsmede eenige inwoners van Buefeja, het is hun gelukt van die zijde de Drusen te verdrijven. Van de kant van Dureldkamer zijn de christenen gedwongen geweest hunne vrouwen en kinderen achter te laten en op de vlugt te gaan, zoodanig waren de wreedheden, welke zij van de troepen der Porte te verduren [illegible] zich in Dureldkamer bevindt, schrijft dat hij niet kan uitgaan, zich niet meer durven bewegen, dat men hem eenige levensmiddelen zal brengen, die echter onmogelijk, aangezien de Drusen van die zijde de bovenhand hebbende, alle christenen vermoorden welke zij magtig kunnen worden. Vier dagen geleden, had Paul Carolus, een capucijner middel gevonden om aan Abbé eenen brief aan paters Franciscaan doen gewerden; dezen verzocht kende hem eenige levensmiddelen te doen toekomen en tevens een geleide om naar Beijruth te keeren. Pater Franciscus begaf zich onmiddellijk naar den Franschen consul, die echter ongelukkig [illegible] was. Des anderen daags conduite en [illegible] Abbé van pater Franciscus. Te Abbé aangekomen [illegible] zaar den ongelukkigen pater [illegible] bijhalsd zijnen schoolmeester, [illegible] eenen maroniter priester en een aantal christenen, die in het klooster te eenen wijkplaats gezocht hadden, allen vermoord en opgehaakt gestapeld; des avonds staken den Drusen het klooster in brand, en wat er [illegible] het geval van den [illegible] De Drusen houden hen daar omsingeld; zij willen hen van honger doen omkomen, het is reeds drie dagen dat zij niets te eten noch te drinken gehad hebben.

De amerikaansche missionaris Lonson, die aan de vijven schrijft [illegible] bij de Drusen zich bevindt, wilde de vrijheid [illegible] de martelingen van [illegible] Carolus en een aantal anderen tegenwoordig [illegible]

De Druzen, in overeenstemming handelende met de troepen van den Grooten Heer hebben de Maloua, Amar en [illegible] dorpen in de asch gelegd. Daarna hebben de turksche troepen zich naar Corneja be-

geven alwaar zich 800 christenen bevonden. Deze konden zich niet verbeelden, dat turksche troepen tegen hen zouden optrekken; maar naauwelijks waren zij onder het bereik, of de pacha liet het schroot op hen losbranden. Een groot aantal christenen bleven op die plaats. Daarna hebben de Turken de jongens, genomen en ze om het leven gebragt. Zij zonden de meisjes verminkt, verstompen aan het leven gebragt; kleine kinderen ontveld en al de hutten der zijwormen verbrand.

Eergisteren namen de Turken van Beijruth de wapens op, besloten om op de christenen aan te vallen. Hiervan ondernigt hebben de consuls aan den pacha verklaard dat hij op zijn hoofd instond voor de gebeurtenissen, welke mogten plaats hebben; ondanks deze houding, hebben de Grieken, de Maltesers en de Europeërs van Beijruth zich gewapend en zijn den geheelen nacht op hunne hoede geweest.

Eerst heden zendt de Caimakam van Dahaurmood eenige troepen, zekere Toblassen, Jacob Bitar brengen den nacht door bij de rivier Anticlias, zij willen de christenen te hulp komen, maar zijn zonder vuur; en ik geloof dat zij bij hunne aankomst niemand meer vinden zullen; allen zullen van den honger omgekomen zijn. Naar al hetgeen ik zie, is het spoedig met den Libanon gedaan, indien de Mogendheden er de hand niet in brengen.

12 mei. De kolonel Rosi is gisteren naar Abbei verrokken, om de christenen, die er opgesloten zijn, te bevrijden.

De [illegible] van pater Carolus heet Ahmud-Abbeddinet. De lijken der vermoorde christenen zijn in linnen windsels gehuld, welke in de olie gedoopt waren, en daarna verbrand.

— 13 mei. De Fransche consul zal zich naar den pacha begeven, ten einde door de uitlevering verlangde van den moordenaar van den capucijner pater en zijne medegezellen. De pacha heeft niets geantwoord, maar heeft dadelijk een koerier naar de christenen gezonden om hen te verwijten, dat zedert zij niet ophielden den oorlog met de Druzen te doen, hij zich met de laatsten zou vereenigen om te bestrijden.

— Den 14 mei hebben de vertegenwoordigers der groote Mogendheden te Konstantinopel aan de Verhevene Porte eene nota ingeleverd betrekkelijk de in den Libanon ontstane onlusten. Zij vermeenen dat de Porte deze wanorde had kunnen voorkomen, indien zij meer acht geslagen had op de berigten, aan de plaatselijke autoriteiten door de consuls gegeven, en indien men niet eenige afgezonderde moordslagen, reeds vroeger aldaar gepleegd, ongestraft had gelaten. Zij laken in sterke bewoordingen het gedrag van Kaptan-Pacha, die de kust van Syrie verlaten heeft op den oogenblik, toen zijne tegenwoordigheid er zoo noodzakelijk was; eindelijk verwachten zij van de Verhevene Porte afdoende spoedige maatregelen om de rust te herstellen.

— Den 16 mei is te Konstantinopel, in de wijk Psomathia een vreeselijke brand uitgebarsten. Ondanks alle aangewende hulp zijn zeshonderd huizen, elf koffijhuizen en eenige winkels de prooi der vlammen geworden.

NOORWEGEN.

Men schrijft uit Christiania dat de Geestelijkheid de voornaamste sectie der Storthing) zich verzet heeft met het voorstel des koning, om de vrijheid van godsdienstoefening. Aan alle christelijke geloofsbelijdenissen zou de volstrekte vrijheid verleend worden, de godsdienst der kinderen uit gemengde huwelijken gesproten, bleef ter beslissing der [illegible] overgelaten. Het lid van de godsdienst van den Staat zou geen ander geloof hebben dan het [illegible] welke bevel [illegible] van den Staat, den [illegible] godsdienst uit te oefenen.

ZWITSERLAND.

Het kanton Aargau heeft aan het *Vorort* eenen brief gerigt, waarbij het de aandacht van het directorium roept op voorgewende aanspanningen van de zijde van het kanton Lucern, om den opstand der vrijkorpsen in Aargau, tegen het bestaande bestuur te ondersteunen. Dezelfde mededeeling is aan het kanton Bern gedaan, hetwelk er middelijk, en zonder dralen door het eedgenootschappelijk gezag aangezocht te zijn, aan zijnen lastgever volmagt heeft gegeven tot de ligting van acht bataillons voetvolk en 400 man ruiterij.

Het kanton Lucern heeft onverwijld door zijne dagbladen de ongerijmde aantijging wedersproken, en maakt eene officiële logenstraffing gereed, welke behalven aan het *Vorort*, ook aan alle andere kantons zal medegedeeld worden. Het zal bewijzen dat de aanklagt van Aargau geene andere oorzaak heeft dan den angst, welke het kwelt bij het bewustzijn van deszelfs wandaden en van de verontwaardiging, welke die bij deszelfs Katholijke bevolking heeft opgewekt. Wellig is het ook eene wraakoefening van het radikalismus tegen het kanton Lucern, door aan deszelfs tegenwoordig bestuur het ontwerp aan te rigten van eenen slag gelijk aan dien, door hetwelk het zelf den vrede en de openbare rust in Zwitserland verstoord heeft.

Eene andere onwaarheid door de Zwitsersche radikalen verspreid, is dat Dr. Steiger thans opgesloten wordt gehouden in een hok, dat vijftig voeten onder den beganen grond ligt, waarin men hem alleen met hulp van ketenen en touwen heeft neergelaten. Die Lucern kent, weet dat die stad slechts eenige voeten hooger ligt dan de spiegel van het meer dat naar beneden, en van de Reuss die haar doorsnijdt, zoodanig, zelfs dat het dikwijls moeijelijk is aan de grondslagen der huizen de noodige diepte te geven. Steiger wordt, wel is waar bewaard in eene der gevangenissen van den kerkeltoren, maar zij is gelijkvloers gelegen en men behoort hun geene ketenen noch touwen om er in afte dalen. Zoo een kunnen een denkbeeld geven van de onbeschaamdheid van zoo vele anderen, welke onophoudelijk aan de radikale pers van Zwitserland en andere landen voedsel geven.

— Men verbeidert dat het gouvernement van Sardinie zich belast heeft met het bevangen houden van Dr. Steiger in eene pinnelandsche vesting.

— Te Genève heeft de behoudende partij in de verkiezingen eene volslagene zegepraal behaald op de radikalen.

PRUISSEN.

Men schrijft uit Berlijn dat van de 28 Katholijken welke nog aan de scheuring van Schneidemuhl gehecht waren gebleven, wederom 17 verklaard hebben, tot de Katholijke eenheid te keeren, zoodat [illegible] op dit oogenblik niet meer dan elf aanhangers in zijne zoogenaamde gemeente te Berlijn telt. Die secte dus, welke zoo veel gerucht gemaakt heeft, verdwijnt als eene [illegible] schim.

ENGELAND.

LONDEN, 6 junij. Gisteren [illegible] dag heeft prins Albert zich met een groot gevolg naar het station van den zuidoostelijken spoorweg begeven, om er den hertog en de hertogin van Nemours te opvangen, die uit Parijs hemaarteraken overgekomen met stoomschip op het paleis van Buckingham alzoo door te brengen.

IERLAND.

DUBLIN, 31 mei. Dit eventblad geeft eene welke Ierland immer te zien zal. Reeds des morgens was het grootste gedeelte der inwoners van Dublin in feestgewaad uitgedoscht, en de bevolking der steden van 20 uren in den omtrek was aangekomen, om aan de plegtigheid deel te nemen. Tegen middag begon zich een onafzienbare trein van 250,000 menschen op weg naar de *rotonde*; daar waren reeds de gilden met hunne banieren en muzijkkorpsen, de leden van het repealgenootschap, die van de club van 82 in hun merkwaardig uniform, de deputatie van de stedelijke corporatie van Dublin en die van al de eenigzins belangrijke steden van Ierland.

O'Connell en zijne lotgenooten in de gevangenis: John O'Connell, dr. Gray, Ray, Steele, Barretten Duffy sloten den optogt. Eene groote verhevenheid, was in de ruime zaal der *rotonde* opgerigt, waarop O'Connell en zijne vrienden plaats namen en de adressen ontvingen van de stedelijke corporatie van Dublin, de [illegible] van het repealgenootschap, de club van 82, en al de [illegible] afgevaardigden vertegenwoordigd waren.

Toen de heer Grattan het adres van de club van 82 aanbood, zeide hij, dat de leden van die club zich zoo even door eene plegtige verklaring verbonden hadden, om de herroeping der wetgevende unie van Engeland en Ierland door alle geoorloofde en constitutionele middelen te betrachten, tot dat aan Ierland zijn Parlement zou wedergegeven zijn. O'Connell vroeg eene pen en stelde dadelijk zijne handteekening aan den voet dezer verklaring onder het luid gejuich van alle aanwezigen.

Het aanbieden der adressen heeft meer dan drie uren geduurd. De bevrijder heeft in algemene bewoordingen elk adres beantwoord. Zijne aanspraak heeft voornamelijk tot onderwerp gehad het beruchte regtsgeding, dat ten gevolge had dat hij en zijne vrienden tot de gevangenis zijn verwezen geweest, en de toekomst der nationale zaak, welke heden schitterender was dan ooit.

Na de redevoering van O'Connell heeft de optogt zich weder in orde geschaard om den bevrijder naar zijne woning in Merrion Square te geleiden, daar hij de menigte nog van het balkon toegesproken, waarna al degenen die aan de plegtige vertooning deelgenomen hadden, zich in de beste orde hebben verwijderd.

SPANJE.

De geestverwantschap tegen de heeren Corradi en Perez Calvo, twee der redacteuren van de [illegible] *bico* aan den dag gelegd, is een eersten stap beschouwd kunnen worden van het spaansch gouvernement op den weg van onderdrukking der drukpers. Den 20 mei des morgens heeft de gewapende magt zich voor het huis van den heer Prato, voormalig eigenaar en directeur van de *Patriota* vertoond, om hem naar de gevangenis te brengen, krachtens een eenvoudig bevel door den kapitein-generaal van Madrid uitgevaardigd. Daar de heer Prato ziek en bedlegerig was, heeft men zich er genoegd hem door twee schildwachten te doen bewaken. Op denzelfden dag tegen den middag, heeft een drom van politie-agenten het huis bestormd van signor Galvez Canero, misgelijks redacteur van de *Clamor publico*. Hem niet te huis vindende, heeft men zijnen knecht en zijne dienstmaagd in hechtenis genomen, deze laatste is na eenige uren weder in vrijheid gesteld, na aan alle bedreigingen wederstand geboden te hebben, welke men in [illegible] werk had gesteld om haar te doen verklaren waar haar meester was. Wat den knecht betreft, [illegible] denkt dat hij nog gevangen zit.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 junij. Gisteren [illegible] de O. L. V. kerk [illegible] de ziel van den [illegible] Angoulême [illegible] groote menigte van [illegible]

De kamer der Gedeputeerden heeft gisteren het wetsontwerp op het koloniale stelsel aangenomen met eene meerderheid van 193 tegen 25 stemmen.

Heden is door dezelfde kamer aangenomen met 215 tegen 20 stemmen het ontwerp van wet waarbij aan den minister van marine een krediet geopend wordt van 600,000 franken, tot begunstiging van de invoering van Europesche landbouwvee in de kolonien en tot bevordering van landbouwkundige inrigtingen aldaar; alsmede het wetsontwerp waarbij een nieuwe fonds van ruim 18 millioen franken wordt versterkt voor buitengewone werken aan onderscheidene vestingwerken.

— Men verzekerde heden aan de beurs dat het gouvernement aan Don Carlos paspoorten voor Italie had afgegeven. Zijn zoon, de Prins Asturiën zou voorloopig te Bourges teruggehouden worden.

— Negen der voornaamste advocaten van de Parijsche balie, de heeren de Vatimesnil, Berryer, Bechard, Maularoux-Vertamy, Pardessus, Fontaine, Jules Gossin, Launas, Henri de Riancey hebben in het licht gegeven een *Advies nopens de aangekondigde maatregelen tegen de godsdienstige genootschappen.*

BELGIE.

BRUSSEL, 8 junij. Men verzekert dat de minister van binnenlandsche zaken aan de boekdrukkers en aan de centrale commissie der boekdrukkerij te kennen heeft gegeven, dat zij zich gerust kunnen stellen, betrekkelijk eene voorgewende overeenkomst met Frankrijk, ten doel hebbende de afschaffing van den nadruk in België.

— In den nacht van den 7 junij ontstond er brand in de suikerraffinaderij van den heer P. J. Gevers in de Venusstraat te Antwerpen. Omstreeks 7 ure braken de vlammen en een dikke rook door het dak van de fabriek heen en het vuur sloeg op de naastgelegene huizen over. Door inspanning van alle mogelijke krachten is men nog tegen half elf de vlammen meester kunnen worden en de stad voor eene onoverzienlijke ramp gered.

De achter magazijnen hebben zeer veel geleden even als het dak en de zolder van het magazijn dat in de Venusstraat uitkomt; de daken der naastgelegene huizen hebben ook merkbare schade bekomen. Eigendommen en goederen waren tegen brandschade verzekert. Men denkt dat de brand veroorzaakt is door het onlangs plaatsen van een groot aantal suikerkisten tegen de pijp van de stoommachine.

NEDERLAND.

's BOSCH, 7 junij. Dezen nacht overleed alhier de Edel Groot Achtbare Heer mr. J. van Blarkom, *ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Procureur-generaal bij het Provinciaal Gerregtshof van Noord-Braband.*

— Heden heeft het provinciaal gerechtshof in Noord Braband uitspraak gedaan in zake baron van Duff, Box en Paijens.

De baron van Duff is weerspannig verklaard aan de wet.

De tweede beschuldigde Box, vrijgesproken als medepligtig aan valschheid in authentieke openbare akte, van kneverij, afzetterij en verdonkering van 's lands penningen, maar schuldig verklaard als medepligtig aan valschheid in onderhandsche akte en dienvolgens veroordeeld tot een half uur te pronkstelling en acht jaren confinement.

De derde beschuldigde is vrijgesproken en oogenblikkelijk op vrije voeten gesteld.

— 9 junij. Wij vernemen dat de rivieren de Rijn en de Waal sedert de laatste vierentwintig uren circa 40 duim gevallen zijn en dat de Maas insgelijks in het vallen is.

Jammer is het, dat sommige gemeentebesturen en particulieren belang hebbende, welke geene polderdijken hebben, de voorstellen hunner commissie tot het poldersloten van het Boschveld en Rijn, het verleden jaar niet hebben willen bijdragen in de waterkeering, alschoon zij er meer belang bij hadden dan den gemeenen polder. Het is dan ook onbillijk, dat weldigt gedeelten uit genomden polder besloten hebben, om, zoo lang die gemeentens en particulieren belang hebbenden niet willen bijdragen, geene waterkeering meer te beoorkondigen.

— Van den Helder schrijft men aan den *Zeeuw*:

«In den nacht van zaterdag op zondag is alhier bij den heer J. F. Hinkius, Goud- en Zilversmid, eene aanmerkelijke en stoute diefstal gepleegd, hebbende de dader, welke reeds in handen der justitie is, zich door middel van een touw door den schoorsteen naar beneden gelaten, en in den winkel voor eene aanzienlijke som Goud- en zilverwaren gestolen. De kommissaris van politie Boogaard, te Alkmaar heeft den dief aldaar gearresteerd, die zich in de barge naar Amsterdam bevond. Een roetvlek op den rug gaf aanleiding tot die arrestatie. Men vond voor ƒ 1500 aan gemaakt goud en zilver in zijne zakken. *Vl. Ct.*

— Het *Dagblad van Mannheim* verzekert dat de onderhandelingen tusschen de Nederlanden en het Tolverbond met kracht worden voortgezet. Dit geldt niet alleen de vermindering der regten voor de Rijnvaart, maar ook het vergemakkelijken van den invoer der Duitsche nijverheids-producten in de Nederlanden en derzelver overzeesche bezittingen. Het Haagsche kabinet vordert daartegen voordeelige voorwaarden voor de producten der koloniën.

— Het Stedelijk Bestuur dezer stad heeft bekend gemaakt dat de St. Jans linnen- en lakenmarkt dit jaar zal gehouden worden op Dingsdag den 24 dezer maand Junij.

— Naar wij vernemen, ligt aan het ministerie van binnenl. zaken bereids een nieuw wets-ontwerp op de omtegenzeggelijke algemeenen wapenen gereed, om eerstdaags aan de Staten-generaal te worden aangeboden. (*N. Rott. Ct.*)

's HAGE, 6 junij. Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden zal, naar men verzekert, aan boord van het fregat *de Ijssel*, eene reis doen naar het Noorden van Europa, en wel eerst naar Stockholm, Stevenen, Edinburg aandoen, en vervolgens Ierland en Halifax bezoeken. (*N. Rott. C.*)

— 7 Junij. In de zitting der tweede kamer van de Staten Generaal van heden is het wetsontwerp betrekkelijk den afstand der domeniale steenkolenmijnen van Kerkrade aan de concessionarissen van den ijzeren spoorweg van Maastricht naar Aken, aangenomen met 44 stemmen tegen 30. Tegen stemden de heeren Luzac, de Kempenaer en Wewey Mejan.

Het *kerkelijk dagblad van Darmstadt* (de *Darmstadtsche Kerkbode*) verzet zich tegen de vestiging der Zusters van Liefde in de gasthuizen van het Groot-Hertogdom Baden. Het vraagt in plaats van die vrome maagden, die de bediening van evangelische diaconessen zich verbinden, dat het genoeg is eene plant na te maken om er bloemen en vruchten van te trekken. Gelukkig denkt men er in het land van Bade anders over, en er zijn inschrijvingen geopend ten voordeele van de vestiging der Zusters. Vele protestanten en eenige joden hebben voor aanzienlijke sommen deel genomen, te zeer doordrongen van het groote en schoone der inrigting, om zich te laten verleiden door de kranzzardige beweringen van een blad, dat daarin slechts eigenbelang wil gevonden hebben.

Sedert de bekwaamding van het ministeriele rescript, op koninklijk bevel, uitgevaardigd betrekkelijk de Rongiaansche secte (zie ons vorig nommer) laten de sectarissen niets onbeproefd; maar hoe ijverig zij ook in de weer zullen, hunne pogingen dragen slechts weinig of hoegenaamd geen vrucht. De rongiaansche secte, wel ver van nieuwe aanhangers te verwerven, verliest er dagelijks; en al mogt zij zich niet eenige afvallige priesters vermeerderen zien, is het evenzeer waar, dat de publieke opinie vooruitgaat door dezen ramp van afvallen, waarvan zelfzuchtigheid de eenige oorzaak is, thans de pogingen, door deze ongelukkigen in het werk gesteld om eene scheuring te verwekken, naar waarde schat. Voorzeker, alle ongenietenden moeten zich weldra van de godsdienstige beweging welke in sommige deelen van Duitschland heerscht te verwarren met die voorgewende beweging in de Catholijke kerk, waarvan de koning van Pruissen spreekt. Het is de kerk niet die in beweging is, zij is onaantastbaar. Het kalmte maar te vele wetsdreigheid die overstroming van kwade hartstogten. Men miskent de waardoetdragt der zaak, men verblindt zich zelve vrijwillig, door de pogingen van Ronge en de zijnen, zoo ver te overdrijven, dit niet te willen doen geloovens, dat dit werk in het minst door den opstand tot wankelen zal gebragt worden. Die overdrijvingen verraden eene geheime blijdschap, welke, naar wij hopen, slechts van korten duur zal zijn.

Advertentien.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, Mevrouw *VAN DER DOES DE WILLEBOIS*, geboren *LUIJBEN*.

's Bosch, 6 *Junij* 1845.

Door Overlijden zal binnen *Zalt-Bommel* ten overstaan van den Notaris *HOFFMANN VAN HOVE*, en ten huize van *GERRIT VAN EKELEN*, in het Logement de Geldersche Blom, bij de Oenselsche Poort binnen *Zalt-Bommel*, op Sectie A, no. 204 — 208, bijzonder geschikt voor alle neering, en waarin sedert onheugelijke jaren met het best succes, eene uitgebreide en aanzienlijke Kruidenierswaren Afuitfaire wordt uitgeoefend en waarbij tevens alles wat tot deze zaak behoort, gelijkmede de voorhanden Kruidenierswaren en Goederen kunnen worden overgenomen.

Een en ander dadelijk te vernemen.

Voorts een HUIS met WOONHUISJES en ERVEN naast voorschreven pand en eindelijk eenige perceelen WEI- en HOUWLAND op *Bommelerwaard* en *Dinel* gelegen.

Nadere Informatie te bekomen bij de heer W. DE GRAAF, te *Dinel*, en ten Kantore van voorn. Notaris *Hoffmann*.

Bij den Boekhandelaar *L. W. TEN HAGEN*, in *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen

DE VERHANDELING VAN

N. C. KIST,

Hoogleeraar te Leyden,

over den

PAUSIN JOANNA,

NAGEZIEN EN GETOETST DOOR

J. H. WENSING,

Hoogleeraar in het R. K. Semingrium te Warmond.

Eerste gedeelte, gr. 8o. Prijs ƒ 0,85.

NB. De Hoogl. Kist plaatste in het Archief voor Kerkel. Gesch., en inzonderheid voor *Nederland*, te *Leyden* uitgegeven, eene verhandeling getiteld: *De Pausin JOANNA*, dat het onderzoek hare geschiedenis nog niet is gesloten." Op deze geeft de Wel Eerw. Hoogel. Heer Wensing de doorwerkte en uit *echte bronnen* geputte «Nalezing" van welke het eerste stukje het licht ziet: behelzende de thesaire de voorrede, eene uitvoerige inleiding rakende nl. de voorgaanden van het verhaal nopens de Pausin Joanna, de gissingen omtrent den oorsprong der Fabel; de gronden, welke men in de middeleeuwen aan dit vertelsel zou gehecht hebben; de [illegible] kundige geschiedenis der kritiek over het gezucht nopens de Pausin; 5°. het plan van het allerbelangrijkst werk, dat de Eerw. Hoogel. Schrijver, ter blootlegging en verwerping der valsche daartijdingen, ten opzichte van dit onderwerp zoo lang verlangde, [illegible] zal laten volgen.

Bovenstaand werk is mede te bekomen bij den Boekhandelaar *D. A. A. DE ROOY*, te *'s Bosch*.

Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY.